

Izhaja vsak torek in soboto v tednu ob 11. uri popoldne za mesto ter ob 3. uri popoldne za deželo.

Stane po pošti prejemati ali v Gorici na dom pošiljan celoletno 8 K., polletno 4 K. in četrtletno 2 K.

Prodaja se v Gorici v tobakarnah Schwarz v Šolskih ulicah in Jellersitz v Nunskih ulicah po 8 vin.

GORICA

(Zjutranje izdanje.)

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v »Narodni tiskarni«, ulica Vetturini h. št. 9.

Dopise je nasloviti na uredništvo, oglase in naročnino pa na upravnništvo »Gorice«. Oglasi se računijo po petih vrstah in sicer ako se tiskajo 1-krat po 12 vin., 2-krat po 10 vin., 3-krat po 8 vin. Ako se večkrat tiskajo, računijo se po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik Josip Marušič.

Tiska »Narodna tiskarna« (odgov. J. Marušič).

Uspehi ruske politike.

Oči vsega političnega sveta so danes obrnjene v Rusijo. Rusija je postala za evropsko diplomacijo merodajen faktor: dočim je še pred kakimi desetimi leti ob vsakem važnem političnem dogodku vprašal svet: kaj bode rekla k temu Nemčija? vpraša se danes: kaj bode rekla Rusija? Tako so se obrnile stvari v prilog Rusiji. To važno ulogo pa si je priborila Rusija le s pomočjo svoje modre politike, katero vodijo njeni prosvitljeni carji in njihovi državniki tako v notranje ruskih kakor i v vnanjih političnih zadevah. Rusija in njena diplomacija ne le, da zna zasukati svoje krmilo na pravo stran v najkočljivejših vnanjih zapletajih, znala je tudi urediti nemalokrat jako nevarne notranje homatije: v notranjem zdravju in na zunanjo močno, to je smoter Rusije.

Ako se pogleda v skrivnosti ruske vnanje politike, se mora človek prav čuditi, kako se je Rusija čisto izvila iz mnogih nevarnosti, v katero so jo skušali zavesti njeni številni sovražniki, kateri jej zavidajo moč in bogastvo. Bodisi na Balkanu, bodisi v Finlandiji, bodisi zdaj na Kitajskem, kjer so jej nastavljali nevarne zanke njeni neprijatelji, vedno je znala s presenetljivo duhovitostjo odvrniti nevarnost, pri tem pa še krepko osramotiti svoje protivnike. Način ruske politike obstoji v dveh temeljnih potezah: v človekoljubju in istemu služeči strogosti, kjer se človekoljubni smoter ne da drugače doseči. Ko je pred dvema leti jelo vreti na Finskem in se hotelo uprizoriti proti Rusiji ustanek, je ruska vlada po inicijativni miroljubivega carja odvzela tej pod rusko nadvlado se nahajajoči državi vojne svobode in samostojnost deželnih zastopov ter uvedla v armado in urad ruski jezik, — za to pa je podelila finskemu narodu nebroj ugodnosti na gospodarskem in kulturnem polju. Tako je poravnala nastala nasprotja in zadovoljila narod, razun nekaterih huj-

skačev in zapeljancev, ki so se raje selili v Ameriko, nego pa da bi se učili ruskega jezika in se klanjali ruskim zakonom.

Na Balkanu pripravljajo malo po malem Rusiji neprijazni elementi nevarni ustanek, v kateri bi se morala vmešati ruska politika. Tako hujška n. pr. neka tolpa plačanih agentov na to, da bi se unel ustanek v Macedoniji in bi se zanesla iskra vojne čez celi Balkan. Ruska politika pa je videla, za katerim grmom tiči zajec, radi tega je naročila Turčiji, da napravi v Macedoniji red ter kaznuje nekaj prenaplajencev. Da bolgarski narod težko ječi pod turškim jarmom v Macedoniji, to Rusija prav dobro vé in rada bi rešila i macedonske Bolgare sužnosti, kakor je rešila i vse druge balkanske Slované, ali politična previdnost jej je velevala počakati boljše prilike nego je zdaj, ko ima obilo opravka na daljnem azijskem Vztoku in bi jej bilo le v kvar, ako bi cepila svojo pozornost, kar seveda bi radi njeni nasprotniki.

Ali kako modro nastopa Rusija baš v kitajskem vprašanju, o tem priča ravnokar nastalo vprašanje glede Mandžurije.

Kaj je s to Mandžurijo?

Rusija ima namreč v tej širni zemlji pogodbe s tremi načelniki mandžurskih pokrajin glede raznih koncesij; ruska vlada pa je hotela vse tri pogodbe združiti v jedno samo, katero naj bi podpisala osrednja kitajska vlada. Ta pogodba bi bila le v interesu Kitajske, ker bi bila vsled iste okupacije Mandžurske le začasna; glavni namen pogodbe je bil le ta, da se zagotovi Rusiji mirno in nemoteno gradbo njenih iztočnih železnic ter obvaruje njena obmejna mesta nepreranih neredov. Proti tej pogodbi so se vzdignili nahujskani podkralji in neke velevlasti in Rusija je umaknila svoj predlog. To pa je storila iz dveh pametnih razlogov. V prvo Rusija nima uzroka, da izzove zapletanja kakor se istotako zapletajev ne boji, drugo pa je, ker hoče mirnim potom in brez prelivanja krvi doseči svoj namen.

In to tudi doseže. Anglija se ne more podajati v boj z Rusijo, Nemčija je izjavila, da z okupacijo Mandžurije ni motena teritorialna vkupnost Kitajske, Francija je itak z Rusijo, Avstrija in Italija nimata v Mandžuriji nikakih interesov — ostaja torej le še Japonska. Nje pa se Rusija nima bati, dasi jej je pretela Japonska kakor zahrbtnica Anglije najbolj z vojno. Rusija pa je umaknila svoj predlog. A s predlogom ni umaknila svoje oblasti iz Mandžurije, katera bode zdaj neomejena, dočim bi bila po pogodbi omejena. Rusija ostane v Mandžuriji in tudi njene čete ostanejo ondi. In to je poglobitno. Ruska politika širi dosledno diplomatskim potom brez prelivanja krvi svoj upliv na Kitajskem, ki ostane. Mir se bode sklenil s Kitajsko, evropske čete bodo odpotovale domov, Rusija pa ostane gospodar v Mandžuriji vključ vsemu prelivanju časnikaškega črnila.

Taka je ruska politika na zunanji in kot taki ne more oporekati danes nobena velevlad. Tudi kar se tiče notranje evropske politike, nastopa Rusija nad vse modro in samozavestno. To je pokazala ruska politika potom svojega odličnega časopisja z ozirom na naše avstrijske politične odnose, ko je rekla, da ne dovoli Rusija nikdar, da Nemčija zasede obdonavske pokrajine.

Ali jednako modro postopa ruska politika pod carjem Nikolajem II. v svojih notranjih zadevah. Ves svet je pričakoval in škodoželjno časopisje je že pisarilo o tem, da iz zadnjih dijaških nemirov v Rusiji nastane silna revolucija, ki obrne državo narobe. Ali car je svetu pokazal, da kar bi hotela doseči krvava revolucija, doseže se lahko brez prelivanja dragocene človeške krvi. Ko je car sprevidel, da je za zadnjim nevarnim gibanjem tudi narod ruski, v kateri je zašlo prepričanje o nujni potrebi reorganizacije cele notranje uprave, storil je takoj v to potrebne korake.

Najprej je imenoval naučnim ministrom moža, ki bode v duhu modernih potreb preosnoval šolstvo tako, da bode mladina zadovoljna in navdušena za vsake žrtve v blagor domovini v trenutkih, ko bi to zahtevala Rusije čast in obstanek.

Rusija se prenavlja, Rusija postaja še le močna, ob njenem razvitku pa postaja močna tudi njena politika. Uspehi ruske politike so naravne posledice razvoja Rusije in njene moči. Ti uspehi in ta moč Rusije pa mora le z zadovoljstvom in tolažbo napolnjevati tudi ostale slovanske narode.

Dopisi.

Iz Komna. Dne 6. t. m. je imelo naše starašinstvo sejo. Mislili smo, da se bode na tej seji razpravljalo nekaj posebno važnega, ker se je zapretilo celo z globo onim starašinom, ki bi neopravičeno izostali. No pa kaj je bilo tako silnega? Reševale so se neke prošnje posestnikov da se jim odpusti stare občinske tirjatve.

Pri tej priliki je prišla na vrsto tudi prošnja našega organista, da bi se mu dala poleg službe organista, ki do naša jako pičlih dohodkov, ki obstoje v pšenici, a je cena pšenice zanja leta jako padla, še služba oglednika mrlčev. No, tej prošnji večina starašinov ni hotela ugoditi. Mož, čeravno pošten domačin, našim naprednjakom ne ugaja, morebiti baš zaradi tega ne, ker je prepošten.

Kakor ste že poročali v svojem listu, jelo je v Preserjah jako bujno poganjati napredno seme, čegar grenek sad je moral te dni okusiti jeden glavnih kričočev »narodno-napredne« stranke. Hoteč namreč mojsterski posnemati v blatenju duhovnov prav »Sočo« in »Primorca«, govoril je pred večimi pričami jako nedostojno o našem preč. g. dekanu in njegovih domačih. To je prišlo g. dekanu do znanja in poklical je srboriteža in

LISTEK

Pismo brez znamke.

(Resnična dogodbica).

Na pošti v R. je bila obila množica ljudi, tako da uradniki in uradnice niso mogle vsemu kaj in je skoro vsem tekkel pot s čela od same napornosti. Ljudje pred ograjo pa so se prerivali in vsakdo je hotel biti prvi: ta je imel kako pismo za oddati, oni kak zavoj, tretji je želel kupiti znamk, četrti kaj družega, pri tem pa ni manjkalo nevoljnih vzklikov, opazk, in nadležnih prošenj, za katere se uradniki seveda niso brigali, marveč pisali so in zapisovali dalje kakor stroji.

»Gospod, prosim, meni se tako mudi, imam še opravilo na trgu«, dejala je mlada kuharica ter rila s pletenico proti ograji, a drugi so jo suvali radi tolike »predznanosti«.

»No, kako pak! Ta hoče biti prva, mi pa čakamo že celo uro tu!« se je glasilo iz več ust h kratu.

»To je že strašno, kako so ti poštni uradniki dolgočasni!« meni nestrpno gospod s temnimi naočniki, držeč v roki list visoko nad množico, da mu ga ne zmečka.

»Meni jedno znamko za pet!«

»Prosim, jedno dopisnico!«

»Jedno nakaznico!«

»To je pa gorjé! Danes ne pridemo od tu — gospodje tu notri so okameneli, da nas ne vidijo in ne slišijo.«

»Počasi! Le ne zmerjati poštnih uradnikov, ako ne morejo vsega h kratu, saj vidite, da delamo vsi — pa prav vsi!« zagrmí zdajci od znotraj krepak glas poštnega nadzornika, stopajočega z rokami na hrbtu po uradu gori in doli ter zdajci zroč jednemu uradniku čez ramen na papir, zdajci zopet pobrskajoč po mizi nežne »ekspeditorice«, — »vsi pridete na vrsto! Danes je pa tudi gneča, da joj!« Nadzornik pogleda na uro, na to pa sede v naslonjač k svoji mizi ter se zamisli, zrši skozi okno na ulico.

»Stranke« so se mej tem nekoliko razšle in uradniki so se malce oddahnili.

»Kaj pa vi očka? Kaj stojite ondi v kotu? kaj bi radi?«

Ta klic poštnega uradnika, ki je za jeden hip pomolil glavo skozi linico, da se prepriča, ali je še dokaj »ljudij«, je veljal siromašnemu možu, ki je stal ondi v kotu in s klobukom v roki potrpežljivo čakal, da se naredi prostor.

»O prosim, gospod, že potrpi, da odpravijo drugi« je odvrnil skoro boječe mož, na čegar vnanjosti se je videlo, da spada mej siromašne delavske sloje.

»To pa bi utegnili dolgo čakati in zvonilo bode prej poldan« meni uradnik.

»Vse eno, gospod, že počakam«, odgovori siromak.

In uradnik je zapisoval dalje. A čez nekaj časa pogleda zopet skozi linico po možu, kajti »motilo« ga je to siromakovo čakanje.

»Kaj pa bi prav za prav radi?« ogovori ga z nova, nekoliko mehkejšo »ako ste prišli na pošto, stopite semkaj kakor drugi in postrežemo vam, kakor drugim: česa torej želite?«

Tedaj se približa mož s klobukom v roki boječe linici in pravi:

»Prav ponižno bi vprašal, ako ni tu kako pismo za me?«

»Kdo pa ste in kako se pišete? Na koga naj se glasi pismo?«

»Na Jožefa Livška, prosim ponižno.«

»Jože Livšek... ni nič!«

»Ojoj, a res nič?« in siromaku se pri tem naredijo po obrazu poteze žalostnega presenečenja.

Ko uradnik vidi, kak utis je naredil na siromaka njegov odgovor, pravi:

»Čakajte, morda... ah! Je, nekaj je, — jedno pismo je tu, — ali je to Vaše?«

Mož vzame pismo v roko, je ogleduje od vseh strani, pogleda natančno pisavo na naslovu, pri tem mu hipoma izgine z lica ona žalna senca ter se umakne neki neopisljivi radosti, pa reče: »Da, to je moje, gospod, moje je...«

»Dobro, tukaj je, — a plačati morate kazen...«

»Kakó, — kazen? Kaj pa sem storil?«

»Ne tako: kazen od pisma, kajti to pismo na Vas je brez vsake znamke in plačati morate dvojni znesek za znamko, t. j. dvajset vinarjev, drugače Vam pisma izročiti ne morem.«

Mož obmolkne, pozna se mu, da je v zadregi ter da bi rad nekaj povedal, kar mu ne gre prav iz ust, radi tega suče klobuk v roki in lahna rudečica ga oblije.

»No le hitro, nimam časa dolgo se pečati z Vami« reče nevoljen uradnik, »plačate ali ne plačate?«

»Gospod, ne zamerite, ne morem...«

»Dobro, pa naj pismo leži tu.«

»Pa ne da bi bili gospodje kaj hudi zaradi tega...« jeelja siromak ter se polagoma odpravlja proti durim, kjer izgine na cesto.

»Čuden človek to, zares čuden! Prej se mu je videlo, kakor da tiči pol življenja zanj v tem revnem zavitku, ko pa mu hočeš pismo izročiti, pa ga borih dvajset vinarjev zadržuje od »sreče«, ki je najbrže zaprta v počekanem zavitku!« godrnja uradnik seboj in piše dalje.

Minulo je od tega skoro mesec dni. Uradniki na pošti se brezposelno stegu-

priče pred se, ker je hotel to stvar mirnim potom poravnati, ker pa na ta način ni šlo in se je o tej stvari po vsej občini močno govorilo, bil je preč. g. dekan primoran, da brani svojo čast pred hudobnimi jeziki, zadevo po svojem pravnem zastopniku ovaditi sodnji. — Predno je pa prišlo do razsodbe, se je srboritež tako vstražil, da je podpisal poravnavo, vsled katere se je zavezal plačati za cerkvene potrebe 450 kron ter nositi vse sodne stroške; a poleg tega svoje žaljive besede še v dveh listih preklicati.

Ni-li to bridek sad, katerega rodi „napredno“ seme, katero sejata med naše ljudstvo „Soča“ in „Primorec“?

Najlepša je pa ta, da dopisnik v „Primorcu“ opozarja na odpuščanje.

„Soča“, „Primorec“ in njihovi privrženci smejo torej blatiti duhovnika, teptati njegovo čast in dobro ime in — ako bi mogli, ga celo moralno ubiti, potem pa, ko so svoje črno delo dovršili in ko se jim dokaže vso laž in podlost ter se jih potiplje nekoliko za ušesa, — pa prihajajo z licemersko predrznostjo in pravijo: saj duhovnik mora odpustiti, zato je tu itd. Ali nito skrajna podlost in nesramnost, ali ni to moralna razpalost najhujše vrste?

Dopisniku tudi niso po volji pogosti dopisi, ki jih prinaša „Gorica“ iz naše občine, — ta je lepa! Kaj pa „Soča“ in „Primorec“? Seveda dopisniku bi bilo po volji, da bi „Gorica“ na vse „lepe stvari“ v naši občini molčala ter pustila, da bi se tu kar najbujneje šopirila gnijala „napredna“ ideja. Dopisnik pravi tudi, da „ves prepir in vso zgago“ pri nas dela jeden sam mož iz Svetega. To bi bilo pa zares nekaj posebnega, da bi jeden jedinec človek zapiral sapo vsemogočnega „naprednega“ meha komeškega! Kar se pa tiče trditve, da dopisnik v „Gorici“ — „krivo strelja“, je ista najbrže neutemeljena, kajti odkar se je začelo v „Gorici“ hudo „streljati“, opažamo, da „zajec“ ne zahaja več v — škodo. — Tudi glede kovačije, v kateri se kujejo dopisi v „Gorico“, je dopisnik na krivem sledu. Čudno, da tako fine butice še niso izvožale pravega „kovača“, ko se isti vender nahaja v — njihovi neposredni bližini. Nikakor pa naj ne mislijo, da bi bil to kak duhovnik. Sicer: kaj komu mar dopisnik? Mar mora biti le vsebina dopisov in ta sloni vedno na resničnih dejstvih, katerih do danes še niti jednega niso ovrgli.

jejo po svojih sedežih in kramljajo med seboj.

„Ali ni res čudno to življenje poštnega uradnika?“ prične gospod predstojnik in sune z obema nogama h kratu pod mizo, roki pa razprostre po mizi. „Včasih se ubij od napera in truda, drugokrat pa umri od dolgočasia; kaj pravite Vi k temu gospod Mislinovič?“

„Kaj pravim jaz k temu, prašate gospod predstojnik?“, odvrne ogovorjeni mladi uradnik. „Hm, moje mnenje je, da je poklic poštnega uradnika jako suboparen, a tudi jako interesanten...“

„Interesanten? Kako to? Kako to?“ hité vprašati svojega kolego drugi uradnik, predstojnik pa pravi:

„Popolnoma naravno. Poglejmo le, koliko človeških usod veže resni poštni poklic. Koliko skrivnih žil in žilic človeškega življenja drži sem notri v ta poštni urad; oj, ako bi hoteli biti indiskretni in bi pogledali v stotera pisma le jednega samega dneva, kak razgled po dobri človeškega življenja in njegovih usod bi se h kratu odprl našim duševnim očem!“

„Zares, ako se vzame stvar s te strani, potem imate prav, gospod Mislinovič“ reče predstojnik ter se za hip zamisli, potem pa hitro vpraša:

„Apropos, kaj pa Vaš „posterestante“, ta človek se mi zdi tudi jeden od lomek take poštné zanimivosti?“

Politični pregled.

Nemški prestolonaslednik na Dunaju.

V nedeljo se je pripeljal na Dunaj nemški prestolonaslednik ter bode par dni gost našega cesarja. To potovanje nima sicer posebnega političnega pomena. Ker je pa to prvo potovanje, katero je napravil nemški prestolonaslednik v inozemstvo nahajajo listi nekaj značilnega ravno v tem, da se je za cilj temu potovanju odbral ravno Dunaj, kar priča o posebnih prijateljskih odnosajih med vladajočima družinama.

Vojna proti avstrijskemu vojnemu ministru.

V zadnjem času je opaziti neko nesoglasje med avstrijskim vojnim ministrom in nekaterimi častniškimi krogi. Minister Krieghammer je baže zelo osoren in radi tega nepriljubljen pri častnikih. Razun tega da je ustavljal regulacijo častniških plač ter je zavlekel reformo vojaškega kazenskega zakona, kar vse je povedal nek poslanec v delegacijah. Tudi povišanja izdatkov za vojsko so baže nepotrebna, kakoršne zahteva Krieghammer. Radi tega utegne imeti letos v delegacijah precejšno opozicijo.

Umetniška galerija v Pragi.

Zadnja „Wiener Zeitung“ priobčuje lastnoročno pismo Nj. Vel. presvitlega cesarja, v katerem cesar naroča ministerskemu predsedniku dr. Koerberju, da isti sodelovanjem ministra za uk in bogočastje stori vse potrebne korake, da se ustanovi v Pragi v najkrajšem času umetniška galerija na cesarjeve lastne stroške. Cesar je v tem pismu izrazil nadejo, da bode s to galerijo omogočeno obema narodnostima na Češkem, da tekmuje na umetniškem polju in se tem potom nekoliko ublažijo politična nesoglasja na Češkem.

Domače in razne novice.

Himen. — Včeraj se je poročil g. Ernest Širca, učitelj v Podgori z g.čno Marijo Čebular, hčerko c. kr. profesorja na tukajšnji realki. — Bilo srečno!

Za „Šolski Dom“ je prejelo naše upravnništvo: Josipina Černe 4 K; zamorec požrl pri č. g. J. Kurinčiču v Medani 10 K. — Hvala!

Darovi ob ponovljeni „Sneguljčici“ namesto udeležbe: blagorodna gospa Ivanka Dekleva 10 K; blagorodna gospa Lokar 3 K; duhovnik iz okolice 1 K.

Vabilo k veselici. — Društvo „Šolski Dom“ vabi k veselici, katero priredé učenke višjih razredov v dvorani goriške „Čitalnice“ v nedeljo dne 21. aprila 1901 ob 5. uri pop. — Vspored: 1. a) „Peva Švicar po planinah“; b) „Tudi Oger pesni poje“; c) „Čuj lombardsko petje glasno“, poje ženski zbor, vgl. Hugolin Sattner. 2. „O nevihti“. S. Gregorčič, deklamacija. 3. „Gorskega dekleta domotožnost“, dvospev za sopran in alt. 4. „Turki na Slevnici“, I. Stritar, deklamacija. 5. „V hudih za d r e g a h“, igra v enem dejanju, prosto poslovenil E. Kl. Osebe: Gospa Ivana

„Da, baš ta „posterestante“. Tu mamo takoj jeden slučaj“ meni Mislinovič in seže v zapah, kjer je ležalo že troje pisem pod omenjenim naslovom. „Človek se mi zdi pravcata zagonetka. Pa pogledjmo ta naslov. Vsaka beseda druga pisava. To, se vidi, je pisala trda delavna roka in ženska, tu dalje je otročja pisava kakega dečka, ki obiskuje ljudsko šolo na kmetih in jednako tu dalje pisava deklice učenke. Ali ni to cela rod-bina v jednem naslovu? In kdo ve, kaj more pač tičati v zavitku? Soditi po utisu, ki ga je napravilo nanj prvo pismo, pač nekaj posebnega. Le jedno mi je uganjka...“

V tem hipu se odpro vrata in notri stopi naš siromak. Uradnik mu že naproti zakliče:

„Le bliže, le bliže, čaka Vas že dvoje drugih pisem!“

Mož pogleda na zavitek, lice mu pordí veselja, potem pa se jame takisto polagoma odmikati kakor prvokrat.

„Ali glejte“ dostavi uradnik „tudi to dvoje pisem je brez znamk, ali nočete plačati dolžne pristojbine?“

Mož malo pomišlja, potem pa pravi: „Ne! Samo, da bi gospodje za to kaj ne zamerili...“

Zdajci pa je bilo seveda tudi uradniku zadosti in videzno nevoljen, pravi:

Srebretova; Zlatica, njena hči; gospa Ivana Silova; Ilka, njena hči; Mademoiselle Paimpol, franc. učiteljica; gospica Sršenova, modistinja. Dejanje se vrši v malem mestu na Primorskem v hiši gospé Srebretove. 6. „Velikonočna“, S. Gregorčič, deklamacija. 7. „Tiček“, ženski zbor, vgl. J. Žirovnik. 9. „Gospa Kordula“, vesela igra v dveh dejanjih, prosto poslovenil E. Kl. Osebe: Gašpar Strahopetec; Kordula, njegova soproga; Marjana Jezičkova; Katra Bezgavčeva; Špela Kljunova; Mina Sladkulja; Urša, kuharica; Duh. Dejanje se vrši nekje na Slovenskem v Strahopetčevi hiši. — Vstopnina 50 v, za šolsko mladino 30 v. Sedeži I.—III. vrsta po 1 K; IV.—VI. vrsta 60 v.; ostali sedeži 30 v. — Čisti dohodek je posvečen šolskim zavodom. Listki za sedeže bodo na prodaj zadnje tri dni pri čitalničnem čuvaju in na večer veselice pri blagajnici. Vstopnice so bodo prodajale le pri blagajnici. Listke za sedeže je obdržati, vstopnice pa oddati v sobi pred dvorano. — Z ozirom na dobrodelni namen pričakujemo mnogobrojne udeležbe.

Ponovitev „Sneguljčice“. Kakor smo že poročali, so naše častite dame tuk. ženske podružnice „Družbe sv. Cirila in Metoda“ želele ponoviti predstavo „Sneguljčice“ za ono občinstvo, ki se prvič ni moglo udeležiti zaradi časa ali oddaljenosti. Ta želja se je imenitno izpolnila. Dvorana je bila min. nedeljo zopet polna, častno je bila zastopana naša okolica, da, zastopano je bilo celo naše someščanstvo druge narodnosti. Že kmalo po 4. uri je začelo občinstvo dohajati, ob 5. uri so bili že skoraj vsi prostori zasedeni. Navduševalen je bil pogled po dvorani, kjer je bila glava ob glavi, pazljivo poslušajoč ubrano petje čitalniških pevki in navdušeno občudujoč krasne žive podobe, pri katerih so sodelovali tudi nekateri mladi gospodje. Večkratno burno ploskanje hvaležnega občinstva je bila zaslužena pohvala vsem, ki so se na odru in za odrom trudili.

Ponavljati bi morali, kar so že pisali naši gg. poročevalci o prvi predstavi, ako bi hoteli po vrednosti oceniti vsaj glavne, vrlo dobro uspele momente te vedno erako ljubke spevoigre. V obče pa moramo reči, da je ponovitev prvo uprizoritev na mnogih mestih še prekosila. Posebno je ugajal nastop pritlikovcev. Občinstvo je viharno zahtevalo ponavljanje in ni nehalo, dokler se mu ni ugodilo. Gospodične; Eržen, Kavčič ml., Klavžar, Koršič, Mercina, Podgornik in Rupnik, ki so predstavljale pritlikovce, so tudi zaslužile to pohvalo. Poleg nemajhnih tehničnih težkoč so morale prenašati menda uprav afriško vročino pod onimi velikimi kapucami in za onimi mogočnimi bradami. Pa s pritlikovci so tudi skupni zbori prav srečno tekmovali. Da so bile solistije gospodične Hrovatin, Kavčič Ida in Klavžar odlični na svojem mestu, ni nam menda treba dokazati. Poznala se je na njih ulogah ona sigurnost, ki je najboljši porok dobrega uspeha. Pri glasoviru je sedel zopet naš g. Eržen. Veseli nas to konstatirati, ker kaže,

„Zdaj pa mi razodenite, mož, kaj to pomeni? Pisem pričakujete, se jih razveselite, ko pa ste se prepričali, da so zares Vaša, pa jih ne sprejmete! Ali rečem Vam: pošta ne pozna šale: ali sprejmete pisma in plačate pristojbino, ali pa jih pošljemo odpošiljatelju nazaj, — kar Vam ljubše.“

„Oh ne, ne! Nazaj pa nikar gospod, — kaj bi moji mislili, kako bi se prestrašili, ako bi prišla pisma nazaj!“

„Tedaj pa nam razložite celo to zgodbo, da vidimo, kaj tiči tu zad.“

Mož se malo obotavlja, potem pa prične:

„Pred letom že sem zapustil svojo družinico in domačo vas, da grem po svetu za delom in zaslužkom. Trda je šla, gospod trda, a kaj se hoče: doma ni bilo ne dela ne jela, v tujem kraju vsaj kaj prislužim. Ni pa lahka stvar to, biti tako ločen od svojih in živeti noč in dan v skrbi, da jih doleti kaka nesreča. Človek ni nikoli prav miren. Zato smo se tako-le dogovorili, ko sem odhajal: vsako toliko časa mi pošljejo pisemce, naslov pa mi napišejo vsi, vsak jedno besedo, vidite: to je pisava moje žene, to mojega sinka in to moje hčerke. S tem, da vidim pisanje vseh, imam že potrđilo, da so še vsi živi in zdravi, — družega moj Bog, ne potrebujem, notri v pismu pa tako ni nič. Zdaj vidite gos-

da je vrli gospod že dobro okrevaj od svoje zares smolnate nezgode.

Vsega najbolj vesel bode pa menda naš dični „Šolski Dom“, ki je prejel za svoje velike potrebe zopet nekaj podpore, kar je tem veselejše znamenje, da ni še jedra našega ljudstva okužila divja gonja znanih političnih podivjancev.

„Slovensko podporno in bralno društvo“ v Gorici. Udomačil se je bil v to društvo popolen mir in red. Društvo skrbelo je pod vodstvom dr. Gregorčiča, da v vsakem pogledu izvršuje točno in vestno svojo nalogo kot podporno društvo; skrbelo je za svoje ude tako, da so bili z njim popolnoma zadovoljni vsi ter da ni bilo od nobene strani slišati kakih pritožb. Nikomur ni bilo prišlo na um, da bi se našel človek, ki bi se drznal kaliti ta mir ter zasejati prepir in neslogo v to prepotrebno društvo. Ali — našel se je vender tak človek! in sicer v osebi dr. Tuma. K letnemu obnemu zboru zbiral se je zadnja leta vedno le toliko članov, da je bil občni zbor sklepčen; njih število je znašalo od 35—50. Agitacije ni bilo nikdar nobene. To dejstvo je dr. Tuma porabil v svojo „plemenito“ svrhu: priskrbel si je nekaj — mladeničev iz Solkana, črkostavce iz Gabrščkove tiskarne, neke uslužbence iz „Goriške ljudske posojilnice“ in „Trgovsko obrtne zadruge“ in pa par — možakarjev ala „Colombo“ in s temi je **zavratno** naskočil v nedeljo nič zalega sluteče zborovalce slovenskega podpornega in bralnega društva ter se urinil na ta res „možat“ način za predsednika temu društvu, vdobivši pri volitvi — 44 glasov, društvo pa šteje seveda — 500—600 članov.

Torej dr. Tuma sedi zdaj v gnezdu liki kukavica, katero mu je znašal s pomočjo drugih goriških rodoljubov dr. Gregorčič — 19 let.

Kaj takega bi se sramoval vsak resen in značajan mož. A dr. Tuma? No, dr. Tuma se čuti že le v svojem elementu, kadar se more pokazati tako, kakor bi se sramoval pokazati vsak resen in značajan mož.

Med veliko večino udov, ki so pa deloma sami zakrivali to društveno nezgodo s tem, da se niso udeležili zborovanja, je nastala vsled tega velika ogorčenost, ki zna imeti za društveni razvoj prav pogubnosne posledice. Pa kaj so mari dr. Tumi slabe posledice njegovega postopanja, ko se dosledno in krčevito drži gesla: „naj pa vse hudič vzame, ako moja ne obvelja!“

Slavni odbor „Slov. bralnega in podpornega društva“ v Gorici! S tem naznanjam slavno-istemu, da pod sedanjim predsednikom dr. Tumo ne morem in po svoji vesti tudi ne smem dalje ostati ne društvenik ne zdravnik omenjenega društva. Še spoštovanjem v Gorici 15. apr. 1901.

dr. Aleksij Rojic.

Glavna kazenska obravnava proti Andreju Gabrščeku. Kakor je našim čitateljem znano, je najvišji sodni in kasacijski dvor na Dunaju vsled priziva državnega pravdnštva v Gorici razveljavil razsodbo tukajšnjega okrožnega kot kazenskega sodišča, vsled katere je bil A. Gabršček oproščen v znani kazeni-

podje, zakaj nisem maral sprejeti pisem, ko mi je naslov povedal vse, kar mi je pozelelo srce.“ Uradniki so stali in strmeli in vsakega je ginila priprosta povest siromaka, potem pa je dejal uradnik, kateremu je mož pripovedoval svojo zgodbo:

„Ali pisma morajo biti frankovana, ker zakon to zahteva.“

„Oh, gospod, moji so revčki, zato ne morejo kupiti znamke, jaz pa tudi...“ odgovori mož ter vrti klobuk med prsti.

Uradniki se spogledajo, potem pa seže vsakdo v žep in privleče na dan kaj svitlega, — v rokah predstojnika je celo zabliskalo nekaj kakor dva debela goldinarja. Na to reče uradnik ubožcu:

„Veste kaj, znamke plačam mesto Vas jaz, to pa shranite še posebej za se ali pošljite svoji družini, katero tako ljubite.“ S temi besedami mu stisne v roko svoto, katero so zložili uradniki. Mož se srčno zahvali in odide ves srečen iz urada.

*

„Ali Vam nijsem pravil, gospodje, to je interesanten kapitel v našem uradovanju. Pa bi kdo mislil, da to priprosto ljudstvo ne pozna ljubezni, da ne čuti kakor mi — o še bolj o tem nas je prepričal baš ta „posterestante“ reče predstojnik, sede k svoji mizi ter se zarije v akte, da bi zakril svoje ginjenje.

ski zadevi zaradi pretilnega pisma, pisane dr. Gregorčiču, ter je odredil, da se vrši nova obravnava in sicer pred deželnim kot kazenskim sodiščem v Trstu. Ta nova obravnava pa je razpisana na dan 19. t. m. Pri tej priliki se nam zdi potrebno še zdaj, da opozorimo na nekaj državno pravnosti. V pozivih, ki so jih dobile priče, stoji mej drugim tudi to-le: „Ako ne pridete, zapadete globi (denarni kazni) 10 gld. in ako bo treba, izda se celo proti Vam na Vaše stroške privodno povelje.“

Ako bi se zaradi Vašega neprihoda morala preložiti glavna razprava, boste imeli Vi stroške seje nositi.“

Potemakem se nobena priča ne more in ne sme odtegniti pričevanju tudi če bi to storili hotela, kajti sodna oblast je v skrajnem slučaju lahko siloma t. j. z orožniki ali s policaji privede k obravnavi. Pri obravnavi pa mora priča pod prisego izpovedati resnico. Vsak človek bi torej mislil, da ne bi smel nikdo napadati po časnikih prič, ki so primerane izpovedati resnico ter da bi morala pred takimi napadi braniti priče baš ista oblast, ki ima pravico jih siloma dovesti k pričevanju. To se žal do danes ni zgodilo.

Kajti spominjamo se še prav dobro, kako je napadal neki časnikarski Terzit vse one priče, katerih izpovedbe niso bile ugodne A. Gabrščeku, ko je stal ravno v predstoječi kazenski zadevi kot obtoženec pred okrožnim kot kazenskim sodiščem v Gorici. Torej: hoteli smo reči, da, ako ima sodna oblast pravico koga prisiliti k pričevanju, imeti bi morala ista pač tudi dolžnost, da ga brani pred napadi zaradi tega, ker je storil to, k čemur ga je prisilila sodna oblast.

Ako bi pa ne bil znan gosp. drž. pravdniku Š., ki prepevuje hujškanje proti pričam s tem, da se jih v javnih listih zaradi njih izpovedanj na katerikoli način smeši in napada, povemo mu ga mi. Ta Š. je namreč zaznamovan v kaz. zak. s številko 300.

Škandalozna nedoslednost. Pred poldrugim letom je pisal Andrej Gabršček, ko je bila postala „Soča“ „prosta v njegovih prostih rokah“:

„Dva narodnjaka!“ Kurat K. v D. Tr. je bil obsojen v Tolminu. Pritožil se je v Gorico in najel za zagovornika dr. Graziadio Luzzatta! Tudi notar K. v K. je imel zadnjič istega zagovornika...

Ako taki „narodnjaki“ t a k ó delajo, kaj naj zahtevamo od našega kmeta?*

Nekoliko mesecev popred je pisala ista Gabrščekova „Soča“: „Dr. Graziadio Luzzatto je vprašal župana v zadnji občinski seji, kaj je s slovensko mestno šolo v Gorici. — Dr. Graziadio Luzzatto bi rad tisto svoto, katero plačuje mesto za slovensko šolo, imel za laško vsučilišče v Trstu. Mi pa vprašamo slovensko klientelo tega židovskega doktorpravičarja: Kdaj pomehate nositi židu dr. Graziadiu Luzzattu v Gorici groše, s katerimi se živi, da potem uganja po mestni hiši in na shodih politiko proti Slovencem? Dajte mu primeren odgovor!“

Tako je Gabršček pisal! Kako pa dela?! Čujte in strmite! Isti Gabršček sj je najel za zagovornika pred tržaško sodnijo istega dr. Graziadia Luzzatta!

Zato tudi njega vprašamo: Ako tak „narodnjak“ takó dela, kaj naj zahtevamo od našega kmeta?

Afera dr. Kos — A. Gabršček. Gospod dr. Kos je priobčil v 27. številki našega lista „Poslano“, iz katerega je razvidno, da je A. Gabršček uložil pri sodni oblasti proti njemu ovadbo, češ, da je pri kazenski razpravi, obdržavani dne 1. oktobra lanskega leta proti dr. Tumi pod prisego krivo pričal, ali drugače rečeno: krivo prisegel. — V istem „Poslanem“ pa pravi g. dr. Kos, da sodnija ni proti njemu postopala, ker se je prepričala, da je on pri kazenski obravnavi dne 1. oktobra govoril resnico, a Andrej Gabršček da je v svoji ovadbi govoril neresnico. Potem navaja g. dr. Kos v svojem „Poslanem“ tudi določbo kaz. zak. § 209 ki pravi: „kdor koga, podtikovaje mu hudodelstvo, pri gosposki ovadi, ali tako obdolži, da bi njegov dolžnik priložilo h gosposkinemu preiskovanju ali vsaj k izsledovanju zoper obdolženca dati zamogo, le kriv hudodelstva obrekovanja. Na to „Poslano“ odgovarja zadnja „Soča“ tako-le:

„Poslanica dr. Kosa v „Gorici“ je vrlo zanimiv pojav. Vesel je, da ga državno pravnostno ni tožilo radi krive prisige, zato pa srčno udari po Gabrščeku. — Mi mu odgovarjamo to-le:

V popravku ni prav označil svojega pričanja. Govoril je tako, da je brez dvoma objektivno krivo izpovedal. Za to je več priče. — Ako ga d. p. ni tožilo, naj bo zadovoljen“.

Taka pisava je v stanu zopet vreči luč na g. dr. Kosa, kakor da bi res ne bil pričal po pravici pod prisego.

Tu gre torej: ali za zločin krive prisige ali pa za zločin obrekovanja. Glede zločina krive prisige bi bili mi že precej na jasnem. Sodna oblast namreč ne sme in ne more nikomur deliti milosti, pač pa mora ona proti vsakomur strogo postopati, kakor to postava velevala. Ako ni torej sodna oblast postopala proti dr. Kosu zaradi krive prisige, je to znamenje, da se je prepričala, da krive prisige ni bilo, — ako pa ni bilo krive prisige od strani g. dr. Kosa, je bil storjen zločin obrekovanja od strani Andreja Gabrščeka! Ker pa mora državno pravnost, ako mu pride do znanja kak zločin, samo nastopiti kot tožitelj proti krivcu, nadejati se je, da nam bo prihodnost od cela jasno pokazala, kdo da je zločinec ali g. dr. Kos, ali pa — A. Gabršček.

Zopet nasilstvo. Goriška ljudska posojilnica je imela v nedeljo svoj občni zbor. Pri tej priliki se je sklenilo izplačati od čistega dobička po 6% na one deleže, ki se niso odpovedali, a le 5% na one, ki so se odpovedali. Ta sklep pa nasprotuje popolnoma določbam pravil.

Romanje Ljubljancev na Sv. Goro. — Po polnoči od sobote do nedelje (14—15. t. m.) se je pripeljalo na goriško postajo s posebnim vlakom 936 Kranjcev, večinoma iz Ljubljane in okolice da bi romali na sv. Goro. Vodil jih je sam premil knez in škof ljubljanski, pobočnik pa mu je bil Goričan znani provincijal frančiškanski, preč. g. O. Konstantin Luzer. Nekteri romarji so zasedli za to pripravljene vozove, omnibuse in tramvaje ter se pripeljali v Solkan že ob 1 $\frac{1}{4}$. Solkančci, zvedevši prejšnji dan o dohodu kranjskih bratov so razsvetlili ulice, po katerih so imeli hoditi romarji in je pozdravili z ubranim pritrdovanjem zvonov. Med tem ko so v solkanski župni cerkvi čakali došli romarji zakasnele je čital preč. o. provincijal sv. mašo, P. Angelik Hribar je spremljal na tistih imenitnih „orglah“ (!) svoj mešani zbor*) premil knez in škof in drugi duhovniki pa so se vsedli v spovednice spovedovat svoje ovčice. Lep vzgled apostolske gorečnosti!

Ko so bili vsi romarji zbrani, so šli ob 3. zjutraj v procesiji na sv. Goro. Dan je bil krasen in vsled prejšnjega deževja in snega — hladan. Vendar ljubzen romarjev do svetogorske Matere Božje je pospešila njih korake, da so došli ob 5. na vrh moleč in prepevajoč. Nepopisljiva radost je prešinila romarjem, trudne ude, ko so stopili v širono svetišče in zagledali čudodelno sliko Matere Bežje, pomočnice kristjanov. Primerna pridiga svetogorskega o. frančiškana in vbrano petje P. Angelikovih pevcev sta širila srca pobožnih romarjev — pri prvi sv. maši ob 6. In ko so po opravljeni pobožnosti stopili iz cerkve, se niso mogli načuditi krasni naravi, ktera se je razgrinjala ob jutrajnem solneu od srebrnih snežnikov na severu, čez vinorodne brdske holme na zapadu, tje doli po zelemeč, pisani planjavi proti jadranskemu morju. Kje je razgled temu enak? Saj je sv. Gora najlepša avstrijska božja pot, žalibog od domačinov ne spoštovana, tujcem pa le malo znana!

Ob 10. je imel tiho sv. mašo in zelo primeren, duhovit govor o romanju sam prem. knez in škof ljubljanski. Slovesnost so poveljevali zopet izborni P. Angelikovi pevci. Bil je to najlepši in najslovesnejši trenotek, vrhunec pobožnosti in svetega navdušenja.

Po cerkveni slovesnosti je pogostil preč. g. o. gvardijan Kalist Medic škofa in duhovnike, svetni romarji pa so dobili v krčmah dovolj postrežbe v občo zadovoljnost. Le nekteri so šli v Solkan — s trebuchom za kruhom.

Po odpetih litanijah ob 2. popoldne so šli romarji, kupivši si spomine in trgaje ob potu prvo svetogorsko zelenje na Kostanjevico, kjer je bil ob 5. navadni blagoslov.

Na to so si nekateri ogledali goriške znamenitosti, šli okoli 7. na kolo-dvor ter ob 7 $\frac{3}{4}$ odrinili s posebnim vlakom v belo Ljubljano.

Romanje se je hvala Bogu, izvršilo pri najlepšem vremenu, v spodbudnem redu in napravilo na Goričane prav ugoden utis. To je prvo večje romanje, ki se je letos vršilo, odkar so sv. Goro dobili zopet v last preč. oo. frančiškanje. Začetek je prav dober. Vivant sequentes! Na sv. Gori se popravlja in presnav-

*) Preč. g. župnik! Dajte piščali solkanskih orgelj raje solkanskim otrokom, da bodo imeli zunaj cerkve veselje in z njimi tudi verniki, ki jih ne marajo slišati v cerkvi. Ljubljancev Vam ne pridejo več v drugo — mašit si ušesa.

lja samostan, zida se mu novo krilo za obednico in knjižnico, pripravljajo se prostori za novičari, za molitveni kor (pri orgljah), nakupuje se cerkvena oprava itd. itd. — Veliki načrti se snujejo tudi za novo gostišče romarjev, za povelčanje božje službe.

Borodinov.

Razsvetljava goriškega mesta. V seji mestnega starašinstva z dne 13. tega meseca je bilo sklenjeno, napraviti z dunajsko tvrdko Ganz & Co. pogodbo zaradi nove razsvetljave. Razsvetljava bi bila deloma električna, deloma pa plinova ali z Aurovimi svetilkami. V ta namen vkupi tvrdka Ganz & Co. sedanjo staro plinarno. V dobi dveh let od dneva, ko se podpiše ta pogodba, se ima izvršiti nova naprava. Pogodbo se sklone za dobo 22 let; ako si stranki jedno leto pred potekom pogodbe ne odpovesta, traja pogodba nadaljnih 15 let in potem zopet 5 do 5 let, dokler se ne dovrši 50 let. Za tako pogodbo je glasovalo od 19 prisotnih mestnih očetov 16. Starašina Bramo, ki je glasoval proti tej pogodbi, je baje položil svoj mandat.

Pozor našim trtorejcem. — Poroča se nam, da hodi nekdo po deželi ter troši vest, da se pri c. kr. kmetijski družbi v Gorici več ne dobi žvepla in modre galice. Tako govorjenje je neresnično in ima le zasebni spekulativni namen. Pri c. kr. kmetijski družbi v Gorici se dobi še vendo žvepla in modre galice, kolikor kdo potrebuje.

Društvenikom „Slovenske Matice“. Došle so knjige „Slov. Matice“, ter se vdobivajo pri čuvaju „Slovenske Čitalnice“ v Gorici g. Korišću, kjer se jih tudi plačuje.

Ljubljanske mestne volitve. — V dneh 22., 24. in 26. t. m. se bodo vršile v Ljubljani mestne volitve. Ker je upravno sodišče razveljavilo zadnje občinske volitve, se bo volilo zdaj devet zastopnikov več nego bi se jih imelo voliti pri navadnih vsakoletnih nadomestnih volitvah. Kakor poročajo listi, bodo letos štiri različne stranke postavile svoje kandidate in te stranke so: narodno-napredna, katoliško-narodna, socialno-demokratska in — nemška stranka. To bo pač lep dirndaj! Slovenci res — napredujemo; ali samo vprašati ne: — kakó?

Slovensko stavbinsko društvo so zasnivali celjski rodoljubi pod naslovom „Lastni dom“. Društvo sme raztezati svoj delokrog po okrožju celjskega in mariborskega okrožnega sodišča in je že vpisano v zadržni register. Namen združji je preskrbovati svojim članom, posebno delavcem lastne hiše z vrtom in dvoriščem proti letnemu vplačanju. Deležniki, katerim se je izročila hiša v posest, plačujejo vsak mesec ali teden dogovorjeni znesek in po določeni dobi pride hiša z vrtom v pravo posest čotičnika.

Kako ozdraviti ozeblino na drevju? Ozeblina na drevju se takole zdravi: Odmrla lubad se poreže notri do žive, in kar je še žive, a odstople in nazaj zavite lubadi, se priveže nazaj v prvotno lego z motvozom ali z ličjem. Na to se zamažejo podolgaste rane cepilno smolo, ktera pa ne sme priti pod lubad. Ko je to delo izvršeno, se vzame kakšna tkanina, n. pr. staro platno, kotenina, cunjia itd., ki je zrezana na trakove, in s temi trakovi se drevo povije okoli debla, tam kjer so rane in sicer na tak način, da je med ovijanjem mogoče sproti motvoz proč jemati, ker na njega mesto pridejo trakovi. Motvoz bi se namreč poznej lahko v deblo zajel. Trakove je tesno oviti, a vendar ne toliko, da bi ovirali kroženje soka. Če se rane obvežejo v pravem času, t. j. še ob pričetku pomladi, potem se drevo navadno reši, ker se pod obvezo še tisto leto naredi nova lubad.

Družbi sv. Cirila in Metoda so od 16. marca do 8. aprila t. l. poslali prispevkov p. n. gospoda in korporacije: Upravištvu „Slov. Nar.“ 172/13 K, Ant. Lokar v Ajdovščini zbirko 5 K, župan Iv. Hribar po dr. K. Trillerju 50 K, ki jih je plačal njegov nasprotnik iz kazenske poravnave; župnik P. Bohinjec 10 K, Mohorjani v gorenjskih Ratečah 4 K, vesela družba na Raki 2 K, Jos. Kontelj v Trnovem zbirko 10 K, šentjakovski Mohorjani v Ljubljani po kapl. Fr. Ferjančiču 25/13 K, veletržec Fr. Kollmann od svetilniških cilindrov 105 K, dar 40 K in iz nabiralnika 5 K, omizje pri Kraljici v Višnji gori 2/30 K, učit. Ant. Špan v Slov. Bistrici nabral pri zborovanju Sl. B. učit. društva 2/70 K, vesela družba v Podgorškovi gostilni na Ponikvi 5 K, arhivar A. Aškerc za pirhe 5 K, litijske in šmartinske Slovenke za pirhe 200 K, (po „Slov. Narodu“), rajhenburski Harambaša s hajduki za pirhe 4 K, župnik

Ljud. Jenko pri Sv. Duhu za pirhe 5 K; občine: Šempas 20 K, Globoko pri Brežicah 4 K, Stara Loka 20 K, Kokarje pri Mozirju 5 K, Volčji potok pri Radomlji 3 K, Podgora pri Dobropoljah 5 K, Radovljica 30 K; posojilnice: v Mokronogu 40 K, v Logatcu 40 K, v Trboljah 20 K; podružnice: ženska v Celju 255 K, v Ljutomeru 50 K, ženska za Radovljico in okolico 200 K, moška v Kamniku 160 K, moška v Radovljici 82 K, ženska v Krškem 33 K, ženska in moška v Ribnici dohodek veselice 128/84 K, (po „Slov. Narodu“), ženska v Ormožu 60/80 K, ženska Šentpeterska v Ljubljani 392/40 K, za Rus in okolico 100 K, v Slov. Bistrici 108 K. Blagajništvo družbe sv. Cirila in Metoda.

Poslano.

„Soča“ št. 43. z dne 11. t. m. in „Primorec“ št. 15. z dne 12 t. m. sta nagradila o moji osebi toliko laži, da jih je težko prešteti. Navesti hočem le nekatere!

Ni res, da sem jaz bil kdaj nasprotnik ceste po Brancici. Res je, da sem podjetje vselej podpiral in da je po mojem nasvetu občina rihemberska veliko žrtvovala za cesto.

Ni res, da sem se vrnil v odbor s pomočjo c. kr. komisarja Princiga, ki ni bil sploh nikoli poleg. Res je, da so me udje odbora izvolili za predsednika.

Ni res, da sem v letu 1897 postavil v račun 154 dijet po 3 gld. Res je, da sem vdobil toliko kolikor so vdobili drugi odborniki t. j. štiri dijete po 3 gld., kakor je bila navada.

Ni res, da delam prošnje za oproščenje od vojaščine ali sploh druge prošnje po 20—50 gld. Tudi ni res, da je M. (Možina Andrej?) iz Berjij meni plačal 300 gld. in da sem šel v Trst ponj s kolesom. Res je, da delam skoraj vse prošnje iz prijaznosti in brezplačno.

Ni res, da mi je F. M. (Filip Mihelj) iz Pedrije dal 20—50 gld. za prošnjo. Res je, da mi ni dal niti krajcarja.

Ni res, da mi je dal A. L. (Alojzij Ličen Piroto) iz Vasi 20—50 gld., za prošnjo, ampak le 2 gld. Prošnjo sem delal pa tudi nekemu drugemu A. L. (Tončetu) iz Vasi, od katerega pa nisem sprejel niti krajcarja.

Ni res, da mi je nekdo od sv. Martina prinesel za prošnjo petdesetak po lestvici na okno spalnice po noči. Res je, da vže 20 let nihče od sv. Martina ni delal pri meni prošnje za vojaško oproščenje ali sploh druge prošnje.

Ni res, da mi je F. K. (Franc Krševan Matijč) od Bizjakov dal za prošnjo 30 gld. Res je, da nisem sprejel niti krajcarja za prošnjo, katero sem mu naredil.

Ni res, da dajam spričala morale, kakor kaže, ker jih dajam vselej le po posvetovanju s podžupani. Ni res, da sem maloletnemu J. R. (Jožefu Rojec?) iz Vasi računil za inventar malega premoženja 12 gld in za napravo prošnje za prodaj kosa tega posestva prašal 12 gld., ker nisem nikoli računil inventarskih stroškov sam, ampak sem vselej predlagal stroške v likvidaciji c. kr. sodniji. J. R. ni tudi nikoli vprašal za napravo kake prošnje.

Ni res, da sem onemu ml. (Jožefu Pečenku?) od Mrevljevih jaz kaj računil sam, ker sem vdobil za razdelitev premoženja plačilo po odloku c. kr. sodnije.

Ni res, da bi bilo od 6000 gld. vladne podpore za uravnavo hudournikov lanske leto kaj ostalo meni. Ono svoto so upravljali gg. podžupani in starašini in sem po njih zapisnikih položil račun c. kr. vladi. O tem se vsakdo pri vladi lahko prepriča. Ali mislite, da je vlada neumna?

Ni resnično, kar se o meni trdi glede morale in nespodobnega vedenja z občanarkami.

Čitatelji lahko iz navedenega razvidijo, kako krivično in nesramno pišeta „Soča“ in „Primorec“ o moji osebi. Tako se do zdaj ni blatilo še nobene osebe na Goriškem. Napredna stranka skuša mene na vsak način uničiti ter me osramotiti pred vsem svetom. Izjavljam javno, da se ne bojim nobenega sramotenja. Pride čas tudi za vas! Jaz izdelujem občinske račune uže 32 let, kot župan in tajnik ob enem že 5. leto, še vselej je deželni odbor moje račune potrdil. Za pričo svoje poštenosti in natančnosti kličem v zadnjih letih samega dr. Tumo, deželnega odbornika, za pričo kličem rihembersko starašinstvo, v katerem so najbolj veljavni moške, za pričo kličem tudi g. Poniža nadučitelja, ki je račune pregledoval. Svojim nasprotnikom pa kličem: Kmalu boste zasedli županski

stol vi! Privoščim vam, da dolgo vladate, tega vam pa ne privoščim, da bi vas po 32 letnem delovanju za občino javno imenovali sleparje in goljufe, kakor imenujete zdaj vi mene!

V Rihembergu, meseca aprila 1901.
Jos. Pavlica, župan.

Rojaki! Spominjajte se o vsaki priliki „Solskega doma“.

Loterijske številke.

13. aprila.

Grac 83 64 78 21 28
Dunaj 31 19 7 57 87

Knjiga „Naši narodni greh“ se dobiva v „Narodni tiskarni“ v Gorici in pri knjigotržcu g. Likarju. V nobeni slovenski hiši ne bi smela manjkati ta knjiga, iz katere se moramo učiti, kako živeti res slovenski in kako se ogibati narodnih grehov. Baš sedanje volitve po obmejnih slovenskih pokrajinah so zopet pokazale, kako potrebni smo še narodnega pouka. Zatorej Slovenci, ne izogibajte se tej prekornosti knjigi in naročajte si jo! Cena knjigi je 50 vinarjev po pošti 5 vin. več.

Zahvala,

Srečno in častno vspela ponovitev „Sneguljčice“, ki je prav zdatno povišala gmojni uspeh prve prireditve, nalaga podpisnemu načelstvu novič prijetno dolžnost, izrekat vsem častitim damam in gospodom, ki so po svojem blagovoljnem sodelovanju pripomogli do novega lepega uspeha, najiskrenejšo zahvalo. Naj bi ohranili podružnici tudi v prihodnje svojo prijazno naklonjenost!

V Gorici, dne 15. aprila 1901.
Načelnštvo ženske podružnice
sv. Cirila in Metoda.

Marija Čebular,
Ernest Širca
poročena

Gorica, 15. aprila 1901.

Razglas!

Drugi živinski semenj v Cerknem v tekočem letu je v torek dne 23. aprila.

Županstvo v Cerknem,
dne 14. aprila 1901.

Župan:
A. Kosmač.

Razpis dražbe.

Županstvo v Dornbergu razpisuje zmanjševalno dražbo za zgradbo nove občinske hiše v Dornbergu. Sklicna cena je 10,034 kron 43 stot.

Dražba se boče vršila v nedeljo dne 21. aprila t. l. ob 3. uri pop. v občinski pisarnici v Dornbergu.

Načrti ter gradbeni pogoji so razgrnjeni na ogled v občinski pisarnici v Dornbergu. Varščine je treba položiti 10 od sto.

Županstvo v Dornbergu,
15. aprila 1901.

Župan:
BERCE.

Občinam,

katere imajo večjo množino mleka za oddajati, se priporoča več let praktično delujoč švicar, da hoče ondi na svoje stroške mlekarstvo urediti in vpeljati. Kateri kraj želi, da se vpelje zasebno mlekarstvo podjetje, naj se obrne do

Pius Stachelna,
tehnika za mlekarstvo
Ljubljana, Hôtel Stadt Wien.

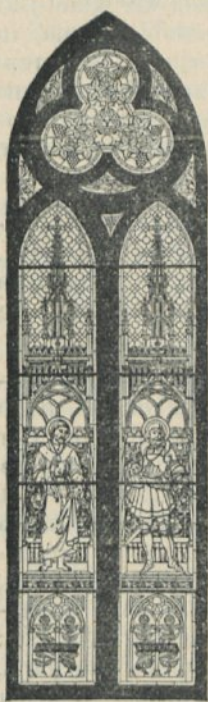
Naznanilo.

Podpisana si dovoljujem naznanjati tim potom slavn. občinstvu ter gg. odjemalcem veletrgovine z vinom ranjkega mojega soproga Ivana Dekleva v Gorici, da sem prevzela vodstvo trgovine sama ter da ostane trdka nespremenjena. Naznanjam tudi, da bodem skrbela pred vsem za izvrstno blago, s kojim mi bode čast postreči gg. odjemalce kakor doslej.

V nadeji da ostane slavno občinstvo v bodoče tudi meni naklonjeno, zagotavljam točno in kulantno postrežbo spoštovanjem udana

Ivanka vd. Dekleva.

Zavod za slikanje na steklu
Edvard Stuhl,
Gradec, Ungergasse št. 3.
izdeluje
slikana okna za cerkve in hiše v raznih slogih.

Takih priznavanj imam prečastiti duhovščini na razpolago še dokaj.
Uljudno se priporočam

Ed. Stuhl.

Podpisani si šteje v prijetno dolžnost, s tem firmo za slikana okna g. Edv. Stuhl iz Grada v vsakem oziru priporočiti. V tukajšnji novi cerkvi je imenovani gosp. Stuhl priskrbel vsa barvana okna v splošno zadovoljnost in zelo po primerni ceni.

Kuracijski urad v Št. Andrežu pri Gorici
dne 19. decembra 1900.
Jos. Kosovel,
kurat.

Videlo in potrdilo!
Občinsko županstvo
Št. Andr. ž.,
dne 19. decembra 1900.
Andr. Lutman,
župan.

Pravim

naravskim dalmatinskim vinom oskrbljuje pojedine obitelji

Juraj Gamulin
Ielsa (otok Hvar)
Dalmacija.

Anton Pečenko

Vrtna ulica 8 **GORICA** Via Giardino 8
priporoča

pristna bela
in črna vina
iz vipavskih,
furlanskih,

briskih, dalmatinskih in
isterskih vinogradov.

Dostavlja na dom in razpošilja po železnici na vse kraje avstro-egrske monarhije v sodih od 56 litrov naprej. Na zahtevo pošilja tudi uzorce.

Cene zmernе. Postrežba poštena.

Peter Drašček,

trgovec jedilnega blaga v Gorici,
Stolna ulica št. 2.

Priporoča se p. n. občinstvu v Gorici in z dežele. Prodaja kavino primeso, sladkor, milo, slanino, riž, maslo surovo in kuhano, olje, moko iz Majdičevih mlinov in vse jestvine.

Zaloga žveplenk
sv. Cirila in Metoda.

Tiskovine za prošnje v dosego brezobrestnih posojil vinogradnikom

ima v zalogi

„Narodna tiskarna.“

„Narodna Tiskarna“ v Gorici
ulica Vetturini 9.

Ilijada.

Povest slov. mladini.

Prosto po Homerju
pripravi

ANDREJ KRAGELJ.

S tolmačem važnejših osebnih imen ter obsega 273 strani.

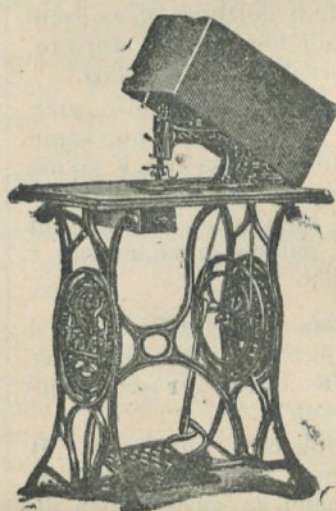
CENA:

1 K 40 vin., po pošti 20 vin. več.
Vezana v platno 2 kroni, oziroma 2 kroni 20 vin.

Dobiva se v „Narodni Tiskarni“ v Gorici, pri knjigotržcih Pallichu v Gorici na Travniku, pri Schwentnerju v Ljubljani in Florijanu v Kranji.

Fani Drašček,

zaloga šivalnih strojev v Gorici,
Stolna ulica št. 2.

Prodaja stroje tudi na teden-ske ali mesečne obroke. Stroji so iz prvih tovarn ter najboljše kakovosti. Priporoča se slav. občinstvu.

„NARODNA TISKARNA“

v Gorici — ulica Vetturini št. 9 — v Gorici

Preskrbljena je z povsem novimi črkami, okraski in finim papirjem.

Izdeluje vsa dela v najkrajšem času

po tako nizkih cenah, da se ne boji nikake konkurence.

Tiska brošure, diplome, trgovske račune, pisma in zavitke s firmo, cenike, vabila na karton in na papir, posetnice razne velikosti in oblike z zavitki, zaročnice in poročnice v elegantnih ter osmrtnice v velikih in manjših oblikah.

„Narodna tiskarna“ tiska

„GORICO“ in „Primorski List“

„GORICA“

izhaja dvakrat na teden v dveh izdajah, ter stane na leto 8 kron, pol leta 4 krone

„Primorski List“

izhaja vsak četrtek in stane celoletno 4 K polletno 2 K, za manj premožne celo leto 3 K.

„Narodna tiskarna“ ima v zalogi vse tiskovine

Tiskovine za duhovnije, županstva in dr. urade na močnem papirju.

Pismena naročila tiskovin se izvrše z obratno pošto; vsa druga v najkrajšem času.